I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 198. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК. СУБОТА, 28-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1967 No. 198. VOL. LXXIV

ЩЕ ТІЛЬКИ 20 ДНІВ ДО ВЕЛИКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕН В НЮ ЙОРКУ В СУБОТУ, 18 ЛИСТОПАДА 1967 О ГОД. 10-ІЙ ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ПЛЯНУЙТЕ СВОЮ УЧАСТЬ У ЦІЙ ПОДІЇ.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 27 жовтня, 1967

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ СХВАЛИТИ ті зменшення федерального бюджету, які схвалила Палата Репрезентантів. Палата була схвалила резолюцію, в якій домагається зменшити федеральний бюджет на від 5-ох до 8-ох більйонів дол. Уряд є проти зменшення бюджету. Його підтримує в цій справі Рада Економічних Дорадників, яка стверджує, що державний бюджет цього року в третій чверті збільшився на 20 більйонів дол. в порівнанні з тим самим часом минулого року, але в цьому збільшенні аж 11 більйонів дол. призначені на оборонні цілі.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН без розголосу, але систематично підготовляється до здобуття номінації на кандидата на президента в 1968-му році. 25-го жовтня він відвідав два міста в стейті Ню Гемпшир. Вполудне він відбув пресову конференцію в Менчестері, а ввечері промовляв на зборах місцевої Торговельної Палати в Лекунії до 700 осіб. Він повторив давнішу заяву, що про свою кандидатуру повідомить аж в січні 1968-го року. Ніксон порушував справи внутрішньої і закордонної політики, заявляючи, що ЗДА мусять здійснювати свої зобов'язання у відношенні до В'єтнаму. Колишній віце-президент критикував спосіб ведення війни у В'єтнамі.

КАЛІФОРНІЙСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РІҐЕН заявив, що Уряд президента Джансона повинен порозумітися з Конгресом та офіційно виповісти війну Північному В'єтнамові, і тоді легше було б поборювати ті демонстрації, які відбуваються проти війни у В'єтнамі. Коли б ЗДА були в урядовій війні проти В'єтнаму, тоді демонстрації проти цієї війни були б зрадою ЗДА та допомогою ворогові згідно з обов'язуючими законами, — казав губернатор республіканець Джордж Ріґен, якого згадують між можливими кандидатами на президента в 1968-му році.

ГОТОВА ВАКЦИНА ПРОТИ МУМПСУ (свинки), на яку часто западають діти. Її випробовували вже на 6,000 осіб, і вона виявилася безпечною й успішною. Незабаром вийде дозвіл використовувати цю вакцину. Американська Педіятрична Академія видасть рекомендації, які особи мали б бути щеплені цією вакциною: хлопці, які входять у вік юности, та ті хлопці, які виїжджають до літніх таборів. Дівчата не є на списку тих, що в першу чергу мали б бути защеплені. Цю вакцину винайшов д-р Моріс Гіллеман із Терапевтичного Інституту Мерка.

У СВІТІ

РЕЧНИК ПІВНІЧНО - В'ЄТНАМСЬКОГО УРЯДУ ЗАЯВИВ, ЩО „ПРОТИВОЄННІ ДЕМОНСТРАЦІЇ" У ВАШИНҐТОНІ З МИНУЛОЇ СУБОТИ І НЕДІЛІ БУЛИ „КОРИСНОЮ ПІДТРИМКОЮ" і великою захотою" Північному В'єтнамові в його боротьбі проти „американських агресорів". В редакційній статті офіційного органу компартії Північного В'єтнаму, щоденника „Ньян Дан", сказано, що „зростає рух американського народу проти керівних кол Америки" і що тому північно-в'єтнамська комуністична партія „тепло підтримує ту боротьбу".

МІШИҐЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ДЖОРДЖ РОМНІ СТВЕРДИВ, ЩО АМЕРИКА НАСПРАВДІ СТОЇТЬ У „БЕЗПОСЕРЕДНІЙ БОРОТЬБІ ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ", бо СССР є головним постачальником тієї зброї й амуніції, яка вбиває американських вояків у В'єтнамі. Він назвав „нереалістичним" погляд, що СССР хоче миру. Дж. Ромні, який не погоджується з політикою Уряду супроти В'єтнаму, все ж визнав, що всі „5 способів", як повестись у В'єтнамі, є „погані". Сам він від себе не подав ніякого іншого способу.

ПРЕМ'ЄР БІЛО-РАСИСТСЬКОГО УРЯДУ В РОДЕЗІЇ ІЕН СМИТ ЗАПОВІВ, що буде поводитись „надзвичайно розсудливо", коли в наступному місяці прибуде до Родезії британський міністер для справ Коммонвелту, Джордж Томсон. Між Британією і Родезією існує важкий конфлікт від 11 листопада 1965 року, коли-то Іен Смит проголосив державну незалежність Родезії, британської колонії, без порозуміння і згоди британського уряду. Британія вимагала загарантування в конституції Родезії права атохтонної більшости, себто чорних, до перебрання державної керми, — проти чого був і є Іен Смит і вся біла меншина, на яку спирається режим.

АРАБСЬКА ПРЕСА В СИРІЇ, ІРАКУ, ЄГИПТІ І ЙОРДАНІЇ РІЗКО ВИСТУПИЛА ПРОТИ РІШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ — вислати Ізраїлеві транспорт джетових літаків-бомбовиків та взагалі відновити доставу зброї й амуніції. Водночас арабська преса цілком промовчала, що Америка рішила відновити теж доставу зброї тим арабським країнам, які не брали участи у війні проти Ізраїлю та мають прозахідню орієнтацію: такими арабськими державами є Лібія, Савді Арабія, Марокко, Тунізія і Ливан.

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПОГОДИЛАСЬ НА ПРОПОЗИЦІЮ ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ У ТАНТА: збільшити число обсерваторів ОН по обох сторонах Суецького каналу, з 43-ох до 90-ти, подвоїти число обсерваційних постів з 9 до 18, придбати чотири невеликі кораблі для обсерваційних цілей по Суецькому каналі і придбати 4 гелікоптери для обсерваторів. Суецький канал має 88 миль довжини і стежити за спокоєм на ньому та на його обох берегах — дуже трудно.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКА ПРЕСА ВИЯВЛЯЄ, ЩО 39-РІЧНИЙ СОВЄТСЬКИЙ ПОЛКОВНИК ЄВГЕНІЙ РУНГЕ БУВ ОДНИМ З НАЙВИЩИХ ТА НАЙТАЛАНОВИТШИХ СОВЄТСЬКИХ ШПИГУНІВ, якому вдалося здобути прерізні тайни Антлантійського Союзу (НАТО). Однак він, мабуть, працював на дві сторони, бо 10 жовтня ц. р. втік із Східньої Німеччини до Західнього Берліну та зголосився до американських властей, які негайно вивезли його до Вашингтону. Рунґе привіз з собою десятки своїх пашпортів і різних інших особистих посвідок та багато документів. Москва „заперечила", наче б взагалі існував такий старшина.

Бомбардовано знову найбільшу електрівню в Північному В'єтнамі

Сайґон. — Бомбардувальники з літаконосця „Оріскені", стаціонованого на водах Тонкінської затоки, бомбардували в четвер 26 жовтня ц. р. найбільшу в Північному В'єтнамі електрівню, тільки за одну милю від центру столиці тієї країни Ганою. Це був третій з черги день, коли американські літаки бомбардували в Північному В'єтнамі лето в и щ а, електрівні, мости й т. п. найважливіші промислові й стратегічні об'єкти. Потверджується вістка, що в попередніх двох налетах на летовище Фусієн знищено або важко пошкоджено 10 совєтських джетових бомбовиків МІҐ-21 і МІҐ-17. Водночас з налетом проти наз в а н о ї електрівні — збомбардовано знову летовище Фусієн за 18 миль на північ від Ганою. Часті бомбування тих самих об'єктів потрібні тому, що десятки тисяч північно-в'єтнамських і китайських робітників зараз же після кожного налету направляють заподіяні шкоди. Американські втрати в літаках над Північним В'єтнамом дійшли до цифри 714.

Палата схвалила $2.7 більйона на збільшення платень для військовиків

Вашингтон. — Палата Репрезентантів 26-го жовтня більшістю 385-ох до 2-ох голосів схвалила законопроєкт про збільшення платень членам збройних сил країни. Більші платні мають дістати 3,400,000 членів збройних сил ЗДА. Закон важний від 1-го жовтня ц.р. Його має ще схвалити Сенат. Шефів штабів мають місячне збільшення на $123.50, а простий вояк $5.10. В першому році збільшення платень військовикам коштуватиме державну скарбницю коло $600 мільйонів. Але впродовж 18-ох місяців мають бути два дальші збільшення платень, і тоді вони коштуватимуть федеральну скарбницю $2.7 більйона річно. Збільшення платень військовикам подібне до збільшення платень цивільним урядовим працівникам, яке Палата Репрезентантів схвалила два тижні тому. Палата схвалила також $10 мільйонів на допомогу для вбогих осіб для заплачення комірного в нових будинках. Але цей проєкт прийняла Палата більшістю 198-ох до 184-ох голосів.

В шістьох місяцях індекс цін збільшився на 1.8 відсотка

Вашингтон. — Департамент Праці повідомляє, що індекс цін на товари щоденного вжитку в місяці вересні збільшився на 0.2 відсотка, але в останніх шістьох місяцях кошти прожитку збільшилися аж на 1.8 відсотка, це значить на більше як двічі в порівнянні з попередніми шістьома місяцями. Індекс цін у вересні виносив 117.1 відсотка в порівнянні з пересічними цінами з років 1957-1959. В серпні індекс цін становив 116.9 відсотка. Від серпня до вересня не було більшого зросту коштів прожитку тому, що подешевшали в тому часі харчі. Але ціни на інші товари і за виконання праці постійно зростають, що сідчить про щораз та більший тиск інфляції. Це скріплює становище Уряду, який домагається, щоб Конґрес схвалив збільшення прибуткових податків на 10 відсотків, бо це спинило б інфляційний тиск. Збільшилися ціни і на товари в гуртовому продажу, що є дальшим арґументом, щоб збільшити податки, бо збільшується інфляція.

Лефковіц домагається закону для поборювання Мінутменів

Ню Йорк. — Головний стейтовий прокуратор Луїс Дж. Лефковіц уважає скрайє праву організацію Мінутменів небезпекою для стейту і домагається, щоб стейтова Леґіслятура схвалила відповідний закон для її поборювання. Прокур а т о р Лефковіц впродовж 9-ох місяців вивчав справу цієї організації і на основі переведеного слідства стверджує, що організація Мінутмени має свої відділи в 33-ох повітах і може бути загрозою для правопорядку в стейті, викликаючи партизанку. Члени цієї організації уважають „симпатиками комуніст і в" таких осіб, як віце - президент Гомфрі, головний суддя Найвищого Суду ЗДА Ерл Воррен, губернатор Рокефеллер та інші. „Мінутмени є загрозою для миру і безпеки Нюйоркського стейту", — звітує прокуратор Лефковіц губернаторові Рокефеллерові, бо „вони вишколюються в уживанні зброї й бомб та приготовляються до громадянської війни". Організація Мінутменів має членів в 15-ох стейтах, між її членами є поліцисти, вояки Національної Ґвардії, члени збройних сил ЗДА, лікарі, вчителі, а також робітники, затруднені у важливих для оборони країни підприємствах. Слідство в справі Мінутменів було ведене в Ню Йорку, Сиракюзах, Олбані, Ютиці, Рочестері і Боффало.

Д-р В. Ґалан, як президент ЗУАДК, відзначений на зборах КАРЕ

Ню Йорк. — 25 жовтня ц. р. відбулися в Ню Йорку річні збори американської добродійної організації КАРЕ (КЕР), яка існує від 20-их рр. та має свої Відділи у 35-ох країнах світу. Її членами є різні авторизовані Урядом допомогові організації, між ними Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК), який тісно співпрацював і співпрацює з цією американською організацією у ділі допомоги харчами й одягом потребуючим в Европі і в інших континентах. Відзначено окремими грамотами 3-ох керівників допомогових організацій, які найдовше співпрацюють з КАРЕ, між ними д-ра Володимира Ґалана з Філядельфії, президента ЗУАДК-у. Тому, що Відділи КАРЕ існують тепер також у Польщі, Туреччині й Юґославії, то ЗУАДК користає з свого членства в тій організації, щоб нести допомогу потребуючим українцям у тих країнах. „Пачки КАРЕ" — відомі у цілому світі, своїм багатим змістом.

ПАПА ПАВЛО VI І ПАТРІЯРХ АТЕНАҐОРАС І СПІЛЬНО ВІДПРАВИЛИ ПОНТИФІКАЛЬНУ БОГОСЛУЖБУ

Рим. — Вперше від 1054 року, себто від часів розколу в Христовій Церкві, Римський Папа, голова Католицької Церкви, Павло VI і царгородський патріярх, титулярний голова, як „перший між рівними" патріярхами Православної Церкви, Атенагорас І, відправили в соборі святого Петра у Римі спільно Понтифікальну Богослужбу. Коли Атенагорас І, 81-літній високий старець із довгою білою бородою, в'їхав автом на площу святого Петра, задзвонили в соборі всі дзвони. Патріярх підійшов до Папи, який ждав його перед собором, з широко відкритими раменами й вони кількакратно обнялися і розцілувалися. У Понтифікальній Богослужбі, яка відбулася після того, взяли участь 80 кардиналів і 200 архиєпископів та єпископів. Православний Патріярх співав по-грецьки глибоким басом, Папа по-латині слабим голосом від недуги, яку переходить від 4-го вересня ц. р. Молитви відчитано мовами італійською, грецькою, французькою, англійською, німецькою і еспанською. Це вже третя з черги зустріч Папи з Атенагорасом І: перша відбулась в січні 1964, на історичного паломництва Папи до Святої Землі, та опісля вдруге в липні цього року під час подорожі Папи до Туреччини. Папа заявив у короткій промові, що розкол в Христовій Церкві наступив в 1054 році внаслідку „суперечок і непорозумінь" і висловив жаль, що заходи поладнати спір в наступних сторіччях не довели до успіху, а навпаки, настав дальший розкол (за Реформації). „На жаль, ті спроби не дали позитивних і тривких вислідів. Однак зважуємось запитати, чи вони будь - коли раніше були свобідніші, як є сьогодні, від усіх політичних елементів і всяких інших цілей, як тільки бажання зреалізувати Христову волю для Його Церкви". Атенагорас І висловив також „глибоку надію, що ціла Католицька Церква і ціла Православна Церква у спільній згоді і свідомості своєї відповідальности будуть ступати до з'єднання".

В СССР ЗАПОВІДАЮТЬ ЧАСТИННУ АМНЕСТІЮ

Москва. — Голова Найвищого Суду в СССР Александер Горкін заявив, що виправді амнестія для в'язнів залежна від ухвали Верховного Совєта, але він „висловився прихильно" про цю справу. Гадають, що в день святкувань 50-тиліття жовтневої большевицької контрреволюції буде проголошена амнестія, яка проте не охопить — за словами Горкіна — „важких злочинців". Тому, що оправлена 70 стаття совєтського карного кодексу визначає противосовєтську агітацію, як „державний злочин", то — мабуть — під амнестію не включать Даниїла, Синявського й багатьох українських письменників, засуджених на основі тієї статті.

З великою парадою шах Ірану коронував себе й свою дружину

Тегеран. — В четвер 26-го жовтня ц. р. шах Ірану Різа Палеві заклав сам собі і після того своїй дружині Фарах, як вона приклякла перед ним, корону на голову. Різа Палеві є вже володарем Ірану від 26-ох років, але він щораз відкладав коронацію, щоб перевести її аж після великих економічних і соціяльних реформ, які він заініціював і переводить, зламавши спротив заскорузло-консервативних кол та великих багатіїв, які не хотіли позбутись своїх привілеїв і величезних земельних посілостей. Ця теперішня коронація відбулась в 48-мі роковини народин шаха. Його дружина на 20 років молодша за нього. Вона перша жінка, яку публічно короновано в 2 513-річній історії іранської (перської) монархії. Корона Різи Палеві оздоблена 3 380 діямантами, 5-ма смараґдами, двома сафірами і 368 перлами. Корона королеви має 1 648 діямантів, 105 перел і 72 інших самоцвітів. Її виготовлено у Парижі, де також пошито коронаційну сукню королеви. Вона є третьою з черги дружиною Різи Палеві, який розвівся з двома першими своїми дружинами тому, що не міг діждати від них сина, наступника престолу. Друга з черги його дружина, королева Сорая, велика красуня, безуспішно лікувалась на безплідність в найкращих лікарів світу, й тепер живе в Европі.

Сцена з коронації шаха Ірану, Різи Палеві, яка відбулася 26 ц. р. у Тегерані. Різа Палеві, це у військовій шапці, підніс із піднесеної йому на подушці корону. Праворуч - королева і їхній 6-річний синок, наступник престолу.

ПРЕЗИДЕНТ УНР І ГОЛОВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ ВІДВІДАЛИ ПРЕМ'ЄРА І МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КАНАДИ

Оттава, Канада. — В днях від 22-го до 26-го жовтня ц.р. в столиці Канади Оттаві перебували Президент Української Народньої Республіки в екзилі Микола Лівицький і Голова Виконавчого Органу УНРади д-р Атанас Фіґоль. Для їх прийняття в Оттаві було зорганізовано спеціяльний Комітет на чолі з сенатором проф. Павлом Юзиком. 23-го жовтня Президент і Голова ВО відвідали насамперед сен. П. Юзика, а потім, в його товаристві, зложили візити кол. міністрові праці і нинішньому лідерові опозиції послові Михайлові Старові та міністрові державного секретаріяту Канади Мартінові. 25-го жовтня Президента і Голову ВО, в товаристві сен. Юзика, прийняв прем'єр Канади Пірсон. 26-го жовтня українські гості зложили візиту кол. прем'єрові Канади і відомому приятелеві українського народу Діфенбейкерові. В розмовах з членами канадійського уряду й парляменту представники Державного Центру УНР склали привіт з нагоди століття канадійської Конфедерації, підкреслюючи вклад в розвиток Канади канадійців українського роду, а також подали інформації про сучасний стан в поневоленій Україні та порушили низку інших актуальних справ українського життя, зокрема справу відбуття Світового Конгресу Вільних Українців.

Увечері 23-го жовтня відбулася зустріч Президента Миколи Лівицького й Голови ВО Атанаса Фіґоля з українським громадянством Оттави, в якій взяло участь біля ста осіб. Гостей вітав сенатор проф. Юзик, після чого коротку промову виголосив Президент, а Голова ВО виступив з дэвшою доповіддю на актуальні теми української політики. Присутні поставили ряд запитань, а голова місцевого відділу КУК'у інж. Микола Світуха подякував гостям за їх відвідини Оттави. Зустріч закінчилася чайним прийняттям, що його влаштували Товариства Жінок при православній та католицькій українських парафіях в Оттаві. Настоятелі обох церков були присутні на зустрічі. Увечері 24 і 25 жовтня відбулися прийняття в тіснішому колі осіб в гостинних домах ред. Ростислава Шулгина та інж. Миколи Світухи. В цих приватних зустрічах взяли також участь посол Стар і сенатор Юзик.

Президент М. Лівицький та д-р А. Фіґоль, разом з віце-президентом УНР в екзилі проф. Миколою Степаненком та головою Української Національної Ради д-ром Яковом Маковецьким й іншими членами Державного Центру УНР в екзилі будуть приняті на бенкеті, що відбудеться в їхню честь у неділю, 29-го жовтня о год. 5-ій пополудні в готелі Статлер Гілтон при 401 Сьомій евеню в Ню Йорку.

Усі головні урядовці та працівники Головної Канцелярії УНС і В-ва „Свобода" візьмуть участь в СКВУ та його імпрезах

Джерзі Сити. — Всі члени Головного Уряду Українського Народного Союзу візьмуть участь у першому Світовому Конгресі Вільних Українців, а всі працівники Головної Канцелярії УНС та В-ва „Свобода" візьмуть участь у зв'язаних з цим Конгресом імпрезах, зокрема у великій „Маніфестації за волю України" в Медісон Сквер Гардені в суботу, 18 листопада, та в конгресовім бенкеті в неділю, 19-го листопада. Напередодні пленарних сесій СКВУ, в середу 15-го листопада, Головний Уряд УНС матиме свої одноденні наради й усі головні урядовці візьмуть участь у пленарних сесіях СКВУ, що починається в четвер, 16-го листопада, як офіційні представники УНС на цьому Конгресі. До делеґатів УНСоюзу будуть зараховані також усі представники Відділів із ЗДА і Канади, які зголосились на таких делеґатів та, очевидно, вплатять реєстраційне в сумі 35.00 дол., що покриває і реєстраційне і вступ на всі конгресові імпрези, включно з маніфестацією і бенкетом. Щоб уможливити участь у цій історичній події усім тим працівникам Головної Канцелярії УНС, які будуть на СКВУ офіційними д е л е ґатами будь-якої організації, Головний Екзекутивний Комітет рішив признати їм два вільні від праці дні. Усім іншим працівникам Головної Канцелярії УНС і В-ва „Свобода" Екзекутивний Комітет рішив уможливити участь у конгресових імпрезах, зокрема у Маніфестації за волю України та в бенкеті тим, що признав їм один вільний від праці день та покрив їм видаток участи в бенкеті в сумі 25.00 дол. Крім цього, Головний Уряд УНС рішив на своїх останніх річних нарадах запросити всіх заморських делеґатів на СКВУ, щоб були у вівторок, 14-го листопада, його гостями на Союзівці, виховно - відпочинковій оселі УНС в Кетскільських горах. Усі зв'язані з цим видатки, включно із транспортом винайменим автобусом покриє УНСоюз.

Українці Вашингтону відзначають 50-річчя Національної Революції

Метрополітальний в і д д і л УККА у Вашингтоні, Д. К. влаштовує для відзначення 50-річчя Національної Революції в суботу 28-го жовтня 1967 р. о год. 7-ій вечора Святочний Бенкет, на який будуть запрошені представники канадійської амбасади, американського світу, Українського Державного Центру в екзилі, етнічних груп та місцевих українських установ і організацій. Головним промовцем в українській і англійській мовах буде Достойний Сенатор д-р Павло Юзик з Канади. В мистецькій частині бенкету виступить відомий бас - баритон Андрій Добрянський з Ню Йорку. В неділю, 29-го жовтня, плянується зустріч громадянства з сенатором П. Юзиком. Серія святкувань закінчиться Святочною Академією, яка відбудеться 21-го січня 1968 р. з участю наших місцевих і найкращих місцевих і позамісцевих сил.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сиmі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Могутня українська стихія

Підготова до першого в нашій історії Світового Конгресу Вільних Українців, що відбудеться в Ню Йорку в тижні від 12 до 19 листопада цього року, та відгомін на цю підготову виразно прибирають прикмету стихії — непереможньої природньої сили. Це тим помітніше і тим вимовніше, що ще, здасться, вчора було повно песимізму, недовір'я, безліч всіляких застережень і сумнівів, а з цим і виразного пригнічення, мовляв, не нам, розбитим усілякими внутрішніми суперечностями, ставати на прю з тими могутніми зовнішніми силами, що діють проти нас з найбільшою рафінованістю. Тепер настрої цілком змінились і розвиток перевищує навіть найсміливіші надії найбільших оптимістів. З усіх континентів, з усіх країн і з усіх місцевостей, де живуть українці, надходять голоси, сповнені надіями і заохотою. Українська людина наче оновлюється, зникає в неї зневіра та недовір'я до себе самої, а на їх місце вступають нові надії, нова енергія. Це виявляється і в зростаючій з кожним днем жертвенности на фонд СКВУ, що в цій країні вже переступив половину встановленої суми 50 тисяч долярів.

Віддзеркаленням усієї зрушеної української стихії буде велика маніфестація „За волю України", що відбудеться з нагоди СКВУ в Медісон Сквер Ґарден в Ню Йорку в суботу 18-го листопада від год. 10-ої ранку до 2-ої по полудні. Властиву маніфестацію: виступи промовців, відчитання резолюцій і схвалених Конгресом маніфестів та звернень попередить мистецька програма із масовими виступами хорів і танцювальних груп при повній симфонічній оркестрі. В супроводі оркестри будуть відспівані український і американський національні гимни, а після проведення молитви найвищим саном Владикою, відбудеться зворушливий Апель у пошану Поляглим за волю України. Опісля будуть представлені почесні гості і виступлять видатні американські, канадійські та українські промовці, далі знову мистецька програма і вкінці — кульмінаційна точка: відчитання схвалених Конгресом маніфестів і звернень та резолюцій маніфестації. Закінчиться маніфестація співом молитви із „Запорожця за Дунаєм" у виконанні об'єднаних хорів у супроводі симфонічної оркестри.

Організатори СКВУ від самого початку здавали собі справу — і здають сьогодні — що цей Конґрес буде важким ударом для большевиків — ворога людства, в першу чергу України, що відбудеться він у місяці, коли червона Москва відзначатиме 50-річчя своєї народовбивчої контрреволюції. Під час підготови до цього Конґресу українцям у вільному світі підсувались всілякі „домашні задачі", що мали на меті сторпедувати цей великий задум. Але не пощастило. Конґрес відбудеться, і є всі вигляди на те, що відбудеться найдостойніше і найбільш величаво. Але всі ми мусимо пам'ятати про можливості нових ворожих підступів та всіляких затій, щоб цей Конґрес, якщо вже не розбити чи відвернути, то бодай в якийсь спосіб і в якійсь мірі йому пошкодити. Маємо на це новий приклад і новий доказ в Канаді, куди тепер масово висилається з Ню Йорку анонімові пашквілі на одного із провідних діячів і одного з найбільших ентузіястів СКВУ. При цьому, щоб ширити заколот і провокацію, підшіптується, мовляв, цей пашквіль приготовило і розсилає одне з українських політичних угруповань. Є і інші приклади виразно ворожих затій, щоб протидіяти СКВУ.

Все це треба мати на увазі, пам'ятаючи, що ворог не спить. Проте, вже тепер можна мати певність, що могутня українська національна стихія, яку зрушив Світовий Конгрес Вільних Українців, переможе всі труднощі, усуне зі свого шляху всі підкидувані їй під ноги колоди, і СКВУ не тільки відбудеться, але й стане новим межовим стовпом на шляху наших змагань до кращого, світлішого майбутнього українського народу та його синів і дочок у широкому світі.

ЧОГО ОЧІКУЄМО ВІД СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ?

Віктор Приходько

НАША ПОВИННІСТЬ

Надзвичайне враження справляє надруковане в „Свободі" з 6 жовтня ц. р. повідомлення „Прологу" про арешти в Україні. Головний зміст повідомлення героїчна боротьба української людини в Україні проти беззаконня і безправства. Людиною, що є об'єктом цього беззаконня і сваволі, є в даному випадку український журналіст і літературознавець Вячеслав Чорновол. Чорновол — людина з високою освітою, має 40 років, був комсомольцем, скінчив факультет марксизму-ленінізму і посідає поважний журналістичний стаж. А переслідують його за те, що виступив на суді у Львові в обороні українських молодих письменників та діячів, яких засуджено в 1966 році і які й нині відбувають кару в таборах суворого режиму та в тюрмах у м. Патьмі, в далекій Мордовії. Засуджено ж їх за статтею 62 карного кодексу УРСР (аґітація або пропаґанда з метою підриву чи ослаблення радянської влади), — стаття, якою режим УРСР широко користується і під яку легко підставити кожну чинність, що не подобається КҐБ.

Отже, ці судові переслідування упали й на Чорновола: спочатку його притягнено до відповідальности за статтею 112 карного кодексу, а саме за те, що відмовився давати на суді свідчення проти молодих письменників, мотивуючи свою відмову тим, що суд був закритий, а тим самим — незаконний. Цей присуд змінено, одначе п. Чорновола притягнуто до відповідальности і засуджено по статті 62. Але п. Чорновол боровся далі і Верховний Суд УССР мусів скасувати присуд Львівського обласного суду, як необґрунтований.

В цих обставинах п. Чорновол рішається на відважний крок: він пише листа до першого секретаря ЦК Комуністичної Партії України, Петра Шелеста, зазначаючи, що звертається до нього „не як журналіст, а як радянський громадянин до радянського громадянина, як українець до українця". І далі пише: „В закритому листі Центрального Комітету КПУ, який читається в творчих організаціях, пишуть про каяття заарештованих. Але чому не говорять, як вели себе на суді (а не в ізоляторах Комітету Державної Безпеки) Михайло Горинь, Валентин Мороз, Михайло Масютко, Панас Заливаха? Я вирішив надіслати Вам свої замітки про грубі порушення норм соціялістичної законности, які я два тижні тому послав Голові Комітету Державної Безпеки (при Раді Міністрів УРСР) тов. Нікітченкові та прокуророві УРСР тов. Глухову.. Я не міг не взятись за перо, коли на собі відчув, як розуміють законність лейтенанти і капітани КДБ та деякі судді з прокурорами. Коли я робив нотатки (на судових процесах), то мав на оці тільки одну мету: застерегтися від повторення (під іншими вивісками) терору 30-х років, який обезкровив український нарід і звів до фікції українську радянську державність. Я не опинився за ґратами, бо Верховний Суд УРСР скасував ухвалу Львівського обласного суду. Але, знаючи, які широкі можливості дає органам КДБезпеки і судові горезвісна 62-га стаття, чи можу я і моя сім'я бути ґарантовані, що зі мною не зведуть таким коротким способом рахунок за те, що я посмів написати про сваволю і беззаконня? Тому прошу Вас і у Вашій особі Центральний Комітет КПУкраїни взяти мене під захист від можливих репресій".

Як подано в „Свободі", лист цей був написаний 22 травня 1966 року. Про нього широко відомо в Україні. Також відомо, що п. Чорновол звернувся із своїми листами до голови КҐБ Нікітченка і до прокуратора УССР Глухова. Автор кореспонденції зазначає: Сталінські методи в СССР і в Україні не закінчилися, а продовжуються в „ізоляторах" Комітету Державної Безпеки і в закритих процесах, при цілковитій мовчанці совєтської преси.

Нам невідома доля Чорновола, але перед нами яскрава картина сучасного положення в Україні. Щоб захоронити своє життя, своє скромне існування, людина мусить, як зацькований звір, кидатися на всі боки, обороняючись від несподіваних небезпек. Щоправда, в особі п. Чорновола, як можна бачити, маємо освічену й досвідчену людину, громадянина з великою мужністю і відвагою. А що ж говорити про рядових людей, що мовчазно й покірно улягають усім експериментам КҐБ, і навіть про суддів та прокурорів, що є під безнастанним наглядом і пресією політичної поліції.

Все ж, одначе, при всій сумній картині сучасного стану в Україні, не сміємо переочити певних явищ, що характерні для біжучого моменту. Мусимо здати собі справу з того, що як в СССР, так і в сателітах підносять голос представники у першу чергу літературної еліти, а також взагалі інтеліґентної верстви. Письменник Солженіцин та поет Вознесенський в Росії, Михайлов в Юґославії, протести письменників в Чехо-Словаччині, письменників у Польщі, — не згадуючи про Румунію — все це явища, що говорять про виразний подих волі і протесту проти існуючого положення. І виступ українця Чорновола, власне, належить також до цієї категорії. Зокрема, історія Чорновола та його листи вказують, безперечно, на певні здвиги та підводні течії в сучасній Україні. Иде там якась боротьба чи то виразна і одверта виміна поглядами між самими владними чинниками. На це вказує хоча б самий перебіг судових процесів проти Чорновола. Спочатку його засуджують за те, що відмовився свідчити проти своїх колеґ — молодих українських письменників, покликаючись на те, що процес був закритий, а тим самим незаконний. І тут же це рішення відкликають і засуджують по іншій статті — за підрив совєтської влади. Так присудив обласний суд у Львові. Але ж Верховний Суд у Києві цей присуд Львова скасував, як необґрунтований.

І ще іншу сторінку мусимо взяти на увагу: ми є свідками, як енерґійно і при всяких нагодах виступають російські письменники в обороні своїх колеґ Синявського та Даніеля. І не тільки російські! Справу Синявського та Даніеля зроблено справою міжнародною, світовою. У захист цих, властиво, скромних авторів виступають найвидатніші представники західньоевропейських літератур, про них раз-у-раз згадується на форумі Об'єднаних Націй та інших міжнародних організацій. Правда, Синявський та Даніель ще відбувають свою кару, Кремль хоче показати свою владу, але політично і морально в світовій опінії це йому коштує не дешево...

А що ж ми, українці?

Автор кореспонденції у „Свободі" про Чорновола закінчує її одним реченням: Відкриття метод боротьби з українською нацією „належить до обов'язку всієї української громадськости за кордоном Батьківщини".

Так, до цього трудно щось додати!

Петро Голубенко

ПЕРЕД КОНҐРЕСОМ СВІТОВИМ

1

Не міг позбутися тривоги
Еней у ці знаменні дні.
Згадались пройдені дороги.
А що чекає в далині?
І рветься думка у майбутнє
З питанням:
„Бути чи не бути?"
Що з поколінням молодим?
Чи добре тут проте ми дбаєм,
Щоб допомогу дати Краю
І не розвіятись, як дим?

Читав „І мертвим і живим",
Цю заповідь любови й згоди,
В ці дні великої турботи
Перед Конґресом Світовим.

2

Мов радився. Мов до живого
В задумі тихо говорив:
„В ці дні великої тривоги —
Така ж журба і той порив,
Що і тебе тоді надхнули.
Мов дзвін гуде
тривожним гулом
Твоє „Посланіє" в цей час.
Нехай же
кожен стрепенеться,
І оживе, і схаменеться —
Воно ж бо писане для нас.

Це заповіт нам, це наказ:
Щоб ми на волі поєднались,
Зустрілися і побратались
У цей тривожний,
грізний час.

3

Для цього ми
й Конґрес скликаєм.
Б'ємо на сполох. Час наспів.
Нас доля нині викликає
На іспит, як колись батьків.
Наш Світовий
Конґрес єдиний
Є вільним словом України —
Хай загримить на цілий світ.
Що наші душі невмирущі
І тут і в Україні сущі...

Стаєм на суд. Складаєм звіт.
Минуло вже півсотні літ
Як ми прокинулись і встали
Проти московської навали
І стоїмо! Хай знає світ!

4

Сказати хочемо це ділом.
І сподіваємось на злам,
Хоч цю надію нині ділим
З тривогою пополам.
Одна нас мати породила,
Але розбита наша сила,
Тому і острах виника:
Щоб знов лихий
нам не напутав
І знову так не збаламутив,
Як на Конґресі УККА.

Бодай не згадувать! Така
Там учинилась веремія,
Що й розказати чи зумію...
І точить нас журба гірка.

5

Ми всюди творим антитези
„Твердих позицій"
і „фронтів",
Що не ведуть нас до синтези,
А мов колоди на путі.
Куди не кинься — загорода.
Одні є за, а інші проти.
Ті, як на ворога кричать
У лементі порожніх стрілів
Проти примар - радянофілів.
Там бій по лінії Збруча.

Усе нас ділить, розлуча.
У ворожнечі — брат на брата
Себе готові звоювати.
В таку епоху, в такий час!

6

Доба, як та вовчиця люта,
Нас кинула у шторм, у вир.
Тут нам скитання, як покута,
А там північний той упир
Уп'явся в її душу й тіло
І ссе розп'яту і безсилу...
Там роблять з неї
„мелтінґ пот".
Надівши маску
братів добрих,
Хапають мужніх і хоробрих,
Обезголовлюють народ.

А тим — спокуса нагород,
Хто ворогу слуга покірний,
І партії несхибно - вірний,
Іде, свій зрадивши народ.

7

Недарма в нашому народі
Про москаля - чарівника
Примовки всякі й анекдоти,
Яка метка його рука.
Він і сьогодні світ чарує
І перед ним маніпулює,
А перед нами аж скака:
Бо так нас любить,
як брат брата.
З любови садить нас
за ґрати,
Велить: танцюйте гопака!

Його політика така:
Тримати нас у шароварах,
У малоросках - вишиванках,
А далі... Далі не пуска.

8

„Чого ж тобі
ще треба, брате?
Держави? Ох, оці хохли!
Ще й самостійної? То маєте!
Ми вам державу принесли.
А ще й права конституційні.
Бо ми ж брати
Ми з вами рівні.
Той ворог, хто несе розброд".
Отак сьогодні москаль бравий
Ґендлює іменем держави,
Яку воздвигнув наш народ.

Приспавши,
він замкнув нам рот,
І лементує, як то буде
У тім раю, де нас не буде,
А буде лиш один народ.

9

Де ж Україна у тій ері?
А покищо вона жива,
Їй ґарантують на папері
Конституційні ті права,
Що їх вони ж таки забрали,
Які в боях ми здобували
Й ґарантували в УНР...
Отак то скоїлось, Тарасе!
Нас хочуть нині всіх одразу
Ліквідувати в Есесер.

Тому й тривожимось тепер.
Доки не пізно — все сказати,
Щоб москаля демаскувати
І що то є УРСР.

10

Недобрі вісті з України.
Знов заливає хвиля зла,
І тінь Великої Руїни
На нашу землю налягла.
Знов їй загибель,
смерть ворожать,
Готують вже і смертне ложе,
І кажуть нам,
що це проґрес...
Її я болями болію,
В душі своїй її лелію
З твоїми думами увесь.

Неначе ти в мені воскрес.
І я росту з твоєї сили...
Хай геній твій мене окрилить
І нині скликаний Конґрес.

ДОБРО НАЦІЇ — НАЙВИЩИЙ ЗАКОН

„Чувайте, консули, щоб нація не потерпіла"

Цей голос стародавнього могутнього Риму і досі має свою вартість. Цей заклик треба голосно повторювати тепер, напередодні СКВУ.

До нарад його буде прислухуватись увесь український світ по цьому боці, дійде вістка про нього і на рідну землю, почує її і ворожий нам світ і світ, що частинно заінтересований українською проблемою.

Сподіватися чогось надзвичайного від Конґресу годі, бо наша проблема — це проблема світова, і вона не може бути розв'язана на помах чародійної палички. В загальносвітовому маштабі її не можна розв'язати без великих катаклізмів.

А як вона виглядає в нашім світі? Напевно не рожево, і не так, як би ми хотіли її бачити.

Але хвилина така, що треба ясно і чітко поставити пекучі справи перед очі, щоб було видно, що нам болить і де корінь лиха.

Сказати правду в вічі — це чеснота, якій на ім'я хоробрість.

Кожна еміґрація мала свої проблеми, має їх і наша. Круговорот другої світової війни, ісход з рідної землі і ті всі наступні політичні маневці не осталися без наслідків на нашій психіці.

А чи не треба нам, ідучи на Конґрес, застановитися глибоко, чого ми туди ідемо і що думаємо осягнути?

Може б краще було на момент забути, що ми репрезентуємо таке й таке братство чи політичну групу, без огляду на порядкове число, з її коньюнктуральними справами, а, попросту сказати, що ідемо на Конґрес як українці, які мають вирішувати українські справи, як 50 літ тому їхали наші вояки з фронтів у Київ на Конґрес.

Як багато дечого не договоримо, не порішимо, то бодай ясно означімо плятформу, на якій стоїмо, і намітім шлях в будуче.

Не маємо підстав бути оптимістами, коли приглядаємося нашому життю. „Там" поносимо втрати за втратами під натиском, тут — через честолюбність, самсобіпанство, вигідність й байдужність.

Шукають люди розв'язки нашої справи, але... на Філіппінах і на Формозі. А не одна ділянка занедбується тут у нас на очах.

Чи Патріярхат не спричинив би піднесення нашого престижу в світі?

Але, як пише в своїх споминах дорадник кількох президентів, Барух, „людина, чи вона промовлятиме з Білого Дому, чи за круглим столом, як дипломат чи як біржовий маклер, — є завжди тільки людиною".

Пора дати місце тому, що має назву „добро нації", бо є воно найвищим законом.

Кажуть, що, бувши біля пірамід в Єгипті, Наполеон сказав до своєї армії, що на її вчинки з того місця дивляться тисячі літ. А чи на учасників Вільного Конґресу не дивиться бодай одно тисячоліття, не дивляться духи тих, що віддали життя за Україну?

Тому я ще раз і ще раз повторюю: чувайте, консули, щоб нація не потерпіла!

П. С. На кошти Конґресу шлю 10 долярів.

В. Пакуляк

Міннеаполіс

НЕ ПІДНОСИТИ СПРАВ ЦЕРКВИ НА СКВУ

Користуюся сторінками „Свободи", щоб звернути увагу організаторів СКВУ на одне питання. Маю на думці згадку в статті д-ра М. Лагази про потребу обговорення питань життя наших Церков. Вважаю, що терен СКВУ не відповідний для таких обговорень.

На жаль, донині в одному чернечому колі панують настрої та думки, які виключають всяку можливість навіть зустрічі. Немає у них зрозуміння ані духа часу, ані вийнятково тяжкого положення наших Церков там, на нашій землі. Вони думають категоріями Львівського Уніятського Собору з 1891 року, коли винесено постанову про прокляття „схизматиків"-православних.

Цю постанову й досі не відкликано і не виправлено.

Тому ми не поділяємо думки про необхідність піднесення релігійних справ на СКВУ.

І. Світ

Ню Йорк

З НАШИХ БУДНІВ

ШАРАВАРИ ПРОТИ РУБАШОК

Недавно в одній з наших книгарень на долині міста Ню Йорку автор цих рядків став мимоволі свідком гарячої дискусії, що вив'язалась, так би мовити, на пункті національної костюмерії. Якийсь патріот, в котрого серце живіше б'ється за українську справу, ніж у вас, наприклад, чи у мене, поставив книгареві категоричну вимогу, щоб він перестав продавати „бітнікам" русскі рубашки, натомість почав, нарешті, одягати їх в українські вишивані сорочки та й ще з гарасівками!

— Велл, — сказав на це власник книгарні, — то ви мені, пане добродію, порадьте, як їх, цих бітників, заґітувати й переповити, щоб вони перестали купувати рубашки й кинулись гурмою на вишивані сорочки?..

— То вже ваше діло, — відповів патріот. — Ви, як професійний купець, повинні знати, як підійти до покупця, щоб продати йому відповідний товар. Я переконаний, що коли б ви захотіли попрацювати для української справи, спопуляризувати наше ім'я між чужинцями, ви могли б, без біди лиха, цілий Ґрініч Вілледж зодягнути, — не тільки у вишивані сорочки, але й в козацькі жупани та шаравари!

— Прошу пана, — вмішалася в розмову панночка, що стояла за касою, — а що ви зробите з дівчатами?.. Як же ви їх зодягнете в довгі й широкі, як Чорне море, шаравари, коли тепер пішла мода на міні-скиртс?.. Хіба прийшлося б шити для них спеціяльні міні-шаравари?

— Прошу пані! — не здавав позицій патріот, — все можна зробити, коли є для цього сильна воля і охота! Ви ж знаєте, що ті всі „бітніки" чи „гіппіс" — це ж капризні й химерні дітваки, у них можна вмовити кожну моду, як у жида хворобу! Нині, скажемо, розхапують русскі рубашки і радіють ними, мов дідько цвяшком, а завтра з таким самим захопленням розхапуватимуть вишивані сорочки! Нині запускають собі бороди й патлаті шевелюри, а завтра голитимуть лоби й запускатимуть козацькі оселедці! Щоб лиш знайшовся той перший вар'ят, котрий показав би їм цю нову моду!

— Знаєте, пане добродію, — перебив його в цьому місці власник книгарні, — а я не бажав би собі дочекатися того, щоб Ґрініч Вілледж обернувся на Запорізьку Січ! Ну, скажіть, як би то виглядало?.. Чи вам приємно було б, наприклад, побачити на телевізії таких „козаків", з оселедцями і в шараварах, як їх поліція арештовує за те, що задурманюють свої і так замакітрені голови якоюсь чимерицею, чи за те, що публічно спалюють рекрутаційні картки?.. Ні! Хай уже я буду гірший за вас патріот, а все ж таки мені легше на душі, що ці чудаки компромітують русскі рубашки, а не українські вишивані сорочки!

— Ех! — зідхнув мелянхолійно патріот, — що нам за пожиток з такої компромітації, коли, не зважаючи на все, москалі є москалями, Росія — Росією, а Україна в очах американців ще далі уявляється як міні-стейт Пенсилвенія! Так далі бути не може! Треба щось робити в цій справі, — але що?..

— Саме в цій справі скликається в Ню Йорку Світовий Конґрес Вільних Українців, — сказав книгар. — Чи ви вже закупили квиток на всі його імпрези і наради?

Ікер

Мирон Заклинський

ОДНА З УТЕЧ

(1)

Виснажливе і повне небезпек життя вояка першої світової війни приносило неймовірні несподіванки. Миттю змінювало до основ обставини, створювало дійсність жорстоку або дивовижнішу від казки.

Така пригода сталася з однією стрілецькою стежею 13 сотні Вітовського. З глибоких снігів, з лісистих карпатських хребтів, яруг і проваль, де так важко бродити і так легко попасти в небезпеку, де стежа морозними днями, по коліна в снігу, бувало, слідкувала за рухами ворога і його становищами, з безнадійно убогих бойківських сіл, ущерть наповнених військом — опинилася вона протягом двох днів у неймовірно спокійному і просто злочинно безжурному запіллі — аж у місті Львові.

Були перші дні січня 1915 року. Велика група полонених ішла з головного двірця вулицями міста. Зглядалися на неї прохожі, спинялись і пробували розпитувати, де, коли і як — але вартові не дозволяли на розмови. А полонені, худі, почорнілі, зарослі, виснажені, оглядали з подивом рухливе місто, що жило й торгувало, як за мирних часів.

У великій юрбі полонених з різних австрійських і мадярських полків держалися Українські Січові Стрільці разом. Серед вояків-чужинців, з їх незрозумілою мовою, еґоїзмом і не завжди симпатичними звичаями, творили вони дружню, зжиту, хоч невеличку громаду.

Полонені дійшли до вулиці св. Петра, коло Личаківського цвинтаря і закватирували у великих казармах. Просторі слабо огріті залі з причами наповнилися. Новоприбулі заговорили всякими мовами і заметушились, щоб вигідніше розміститися.

***

Другої днини перед полуднем поприходили на подвір'я казарм цивільні. Вони розшукували між полоненими знайомих та рідних і давали їм щось з одягу або їжі. Відвідувачі цікавилися новинами в Австрії і Німеччині. А полонені розпитували про життя під московською владою. Виявилося, що їхній дальший шлях веде в глибину Московщини, може аж на Сибір. Невеселі вигляди.

Незабаром один із стрільців сказав мені нишком, що з казарми можна втекти, бо санітари з відзнакою на рамені мають право виходити в місто. Опаску Червоного Хреста не важко було дістати. Також можна було знайти місце, щоб передягтися в цивільний одяг. Командант нашої стежі, сказав мені той стрілець, має опаску й адресу.

Та вістка схвилювала мене. Уважніше став я прислухуватися до розмов, переходив від гурту до гурту, щоб попасти на особу, яка допомогла б мені втекти. Чоловіків між цивільними було мало. Польської публіки було значно більше, як нашої. Львівські поляки, за вийнятком партії вшехполяків, були вороже настроєні до москалів. Між іншим я довідався, що полонених не тримають у казармах довше, як кілька днів. Особливо скоро висилають їх у дальшу дорогу, коли прибуває багато нових полонених. А саме в тих днях прибували вони групами по кілька разів денно.

З розмов я зрозумів, що з утечею треба поспішати.

Виявилося, що між полоненими з австрійських полків, які прийшли з нами, було трохи українців. Між ними кілька з моїх околиць, з села Ямниці коло Станиславова. Те село стало передовим у повіті завдяки довготривалій культурно-освітній і політичній праці наших людей з міста. Ямничани були освічені, національно свідомі і ненавиділи Росію. До нас, стрільців, мали повне довір'я. Вони також збиралися тікати, але іншим способом. Один з них оповів мені, що обійшов усе подвір'я вздовж паркану і знайшов відлюдний, невидний з вікон закуток, де можна підважити дошку в паркані.

Того ямничанина шукав я по полудні, щоб порадити йому приспішити втечу. Зайшов до залі, де розкватирувалось кілька моїх краянів.

— Шукали в тій залі, де він кватирує? — спитав один з них.

— Шукав. Там його немає.

— То він на подвір'ї.

— Там його також немає. Я добре розглядався.

— Коли так, то вже не питайте за ним!

„Ото жвавий, — подумав я. — Не треба йому й дораджувати, щоб спішився".

Я передумав справу і вирішив утікати таки з поміччю опаски Червоного Хреста. Без неї міг би я попасти на вулиці в руки москалям, та й знайомих у Львові я не мав і слабо орієнтувався в ньому.

Було пізнє полудне. Мороз міцнішав. Сніг скрипів під ногами. На подвір'ї цивільних було вже мало. Одна пані приобіцяла принести мені на другий день опаску Червоного Хреста.

З передяганням утікачів, як я довідався, справа складніша, бо помагачам в утечі загрожувало заслання на Сибір.

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Якщо бажаєте

— Допомогти Українському Народові в боротьбі за волю;

— Причинитися до розвитку українського життя у вільному світі

підтримуйте Світовий Конґрес Вільних Українців своєю щедрою пожертвою на його цілі.

Ще сьогодні виповніть цей формуляр та разом з Вашою пожертвою перешліть на подану адресу:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTE of AMERICA
302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014

Свідомий важливости, потреб, завдань і цілей першого Світового Конгресу Вільних Українців, пересилаю на його фонд свою пожертву

в сумі $.............

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

....

Дата .... Підпис

(Чеки виставляти на: Ukrainian Congress Committee — Для СКВУ. Ці пожертви звільнені від оподаткування)

Фонд Світового Конґресу Вільних Українців

ЛИСТА Ч. 5.

Організацій і Громадян м. Лорейн, Огайо й околиці, які зложили добровільні пожертви на Фонд Світового Конґресу Вільних Українців.

ОРГАНІЗАЦІЇ:

По 25.00: дол: Український Конґресовий Комітет Америки, Відділ — Лорейн, Український Народний Союз, Відділ 233, Український Народний Дім.

По 20.00 дол: Союз Українок Америки, Відділ 69.

ФІЗИЧНІ ОСОБИ:

По 25.00 дол: Д-р Юліян Сілецький.

По 20.00 дол: Інж. Володимир Федорів, Осип Дрогомирецький,

По 10.00 дол: Стефан Шеплоцький, мґр. Петро Яців, Омелян Лесюк, Михайлина і Михайло Мельничук, Павло Беца.

По 5.00 дол: Інж. Роман Купчинський, мґр. Іван Лучковський, Мирон Осідач, Петро Ратич, мгр. Іван Микита, Володимир Кульчицький, Володимир Шуя, Григорій Гаркач, Боніфат Барнай, Франко Сілецький, Ярослав Хованський, Богдан Дейчаківський, Володимир Безгацький, Олександер Федик, Богдан Крайчик, Дмитро Головацький, Евдокія Ступарик, Віктор Купінець, Дмитро Микита, Сергій Шапків, Василь Ціколо, Евген Пакуш, Василь Кичун, о. Лев Окопа, дир. Роман Клос, Марія Нестеренко, Степан Зубаль, Дмитро Курдіяка, Петро Оренчак, Григорій Черкас, Андрій Блискун, інж. Юрій Клос, М. Боївка, Григорій Дирів, Дмитро Костюк, Степан Ганчарик, Яків Рудяк, Кость Маділинський, Осип Кришталь, проф. Андріян Кармазин, Володимир Дідошак, Ярослав Болюх, Володимир Горський, Іван Лівчанин, Петро Станчак, Микола Трипняк Володимир Сілецький, Степан Шуя, Микола Сухарчук, Теодор Шевчук.

По 4.00 дол: Василь Босак, Володимир Біляк.

По 3.50 дол: Отець Лев Тимків.

По 3.00 дол: Евген Пащин, Борис Калюшик, Михайло Баюрчак, Петро Івасишин, Микола Бучинський.

По 2.50 дол: Теодор Повер.

По 2.00 дол: Михайло Пакуш, Микола Теребецький, Теодор Малачинський, Іван Охрім, Петро Головецький, Петро Проць, Микола Андрійович, Михайло Купчик, Дарія Пастухів.

По 1.00 дол: Михайло Корнієнко, Параскевія Турій, Марія Кобилянська, Зеновій Княгиницький, Дмитро Станчак, Осип Розмаринович.

Сума збірки — дол. 513.00

Експо 67 має залишитися постійною виставкою

Торонто, Канада. — Канадійський Федеральний Уряд повідомив, що він дасть місту Монтреалові частинну допомогу на те, щоб Експо-67, яка має закінчитися в найближчу неділю 29-го жовтня, могла залишитися постійною виставкою. Очевидно, що постійну виставку становила б тільки частина будинків-павільйонів на обмеженій площі теперішньої виставки-ярмарку. Вже тепер передбачають, що Експо-67 матиме дефіцит у висоті коло $200 мільйонів. З цього на місто Монтреал припадає 12.5 відсотка, отже $25 мільйонів. Федеральний Уряд має сплатити 50 відсотків недобору ($100 мільйонів), а провінція Квебек — 37.5 відсотка ($75 мільйонів).

ПОЖЕРТВИ

ЛІКАРІВ Н. Й. МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ
на будову Української Католицької Катедри в Буенос Айрес, Арґентина.

$200.00 — д-р Євген Грабарчук.
$110.00 — д-р Богдан Олесницький.
По $100.00: д-р Борис Филипчак, д-р Михайло Гук, д-р Тарас Шеґедин.
По $75.00: д-р Степан Ворох.
По $60.00: д-р Богдан Шебунчак, д-р Богдан Панчук, д-р Володимир Занків.
По $50.00: д-р Богдан Бабій, д-р Анна Хоркава, д-р Іван Кизик, д-ри Ядвига і Ігор Бачинські, д-р Маркіян Міґоцький, д-р Олег Сохан, д-р Мирослав Бих, д-р Алексaндер Ґудзяк, д-р Юрій Дицьо, Д-р Андрій Лемішка, д-р Дмитро Кострубяк.
$35.00: д-ри Юрій і Люба Стефанівські.
По $30.00: д-р Роман Кисілевський, д-р М. Х.
По $25.00: д-р Ярослав Миндюк, д-р Ярослав Тиховський, д-р Василь Кіналь, д-р Роман Осінчук, д-р Мирон Зарицький.
$20.00: д-р Микола Крижановський.

З Відділу ФІЛЯДЕЛЬФІЇ зложили $50.00:
д-р Василь Саляк, д-р Роман Дикий, д-р Роман Сухий, д-р П. Федорів, д-р Т. Цісик, д-р М. Войтович, д-р Яримович, д-р М. Навроцький, д-р С. Бережницька, д-р Ю. Бережницький.

Разом збірка дала $1,705.00.

Срібний Ювілей о. Василя Стебельського

СВЯЩЕНИК — АНГОЛОМ ДЛЯ НАРОДУ

„Браття, хай не буде це для нашого власного суду: що тим, яких називаємо ім'ям анголів, як про те свідчить пророк, кажучи: „В устах священиків захована мудрість і в їх устах треба шукати правди, бо вони є Господніми анголами." (Мал. 11:17). Це сказав Папа св. Григор І чотирнадцять століть тому, а правдивий Христів священик є й нині, може більше, як будьколи перед тим, отим Божим анголом-післанцем для своїх парафіян та свого народу.

Отець Василь Стебелький

В українській парафії св. Отця Миколи в гірському містечку Майнерсвілл у Пенсильвенії 17 вересня 1967 р. відбулося незвичайно миле, торжество: парафіяни вшанували 25-річчя священичої хіротонії свого дорогого душпастиря, о. Василя Стебельського, який перебуває з ними від вересня 1949 р.

Отець Василь Стебельський уродився в селі Шилах на Збаражчині, в Галичині, 25 жовтня 1913 р. Початкову школу закінчив у рідному селі, а середню в Академічній Гімназії у Львові, живучи в Інституті ім. св. Йосафата — Малій Семінарії при Сикстутській вулиці. По закінченні з відзначенням в 1933 р. був прийнятий до Богословської Академії, де ректором був теперішній Ісповідник за святу віру, Блаженніший Верховний Архиєпископ і Кардинал Йосиф Сліпий. Студії закінчив 1938 року, єрейську хіротонію прийняв з рук Преосв. Кир Никити Будки, Ісповідника й мученика за віру, 15-го березня 1942 р. та одержав призначення бути катехитом українських шкіл у Збаражі. З другим приходом большевиків в Україну Ювілят прийняв 1944 р. душпастирство в Явірках ,Чорній Воді й Білій Воді на Лемківщині. По закінченні Другої світової війни був душпастирем для наших людей в Австрії, також душпастирем воєннополонених української дивізії „Галичина" в різних місцевостях в Австрії та багато поміг їм у їхній важкій долі. За те Головна Управа Б-тва кол. Вояків І-ої УД УНА наділила його Грамотою і Медалею св. Арх. Михаїла.

7 червня 1947 р. о. Василь прибув із дружиною і дітьми до Америки й був іменований покійним митрополитом Константином завідателем парафії св. Дмитра в Джанет, Па., а 16 вересня 1949 р. парохом церкви св. Миколи в Майнерсвілл.

Свідками праці Ювілята є відновлені ним організації Апостольства Молитви та Марійські Дружини замужніх жінок і дівчат. Він зорганізував в парафії Ліґу Укр. Кат. Молоді. 1951 р. зорганізував Вівтарну Дружину, 1954 р. Т-во Св. Імени для мужчин і відбув торжество Марійського Року. 1956 р. відсвяткував зі своїми вірними 60-ліття заснування парафії в Майнерсвілл. 1958 р. збудував величну парафіяльну цілоденну школу. Гарно відновлена церква, нова школа, новозбудована каплиця-ґрота Преч. Діви Марії перед домом Сестер Служебниць, відновлений парафіяльний дім, дім для сотрудника й для дяка, — це українська твердиня, де плекають і боронять українського духа в Майнерсвілл. Крім того, о. Ювілят із своєю дружиною і дітьми є членами „Провидіння" і УНС від самого приїзду до Америки.

17 вересня о. Ювілят відслужив св. Літургію в сослуженні отців Миколи Збіра з Філядельфії і Володимира Грабця з Палмертону, під час якої францішканець, о. Теодор Винник з Сайбертсвіллу, виголосив надхненну проповідь про Ювілята як Христового священика та взірцевого душпастиря. В цьому торжестві взяли участь 31 священик. Під час св. Літургії та на бенкеті був приявний український православний священик, сусід о. Ювілята.

Бенкет відкрив молитвою о. шамбелян Стефан Тиханський з Нортгемптону. На бенкеті, де було до 350 гостей, промовляли: о. декан Юрій Дубицький, о. М. Збир, та Степан Поступак з МеКаду, президент Ліґи Українців Католиків Америки. Останній підкреслив, що завдяки наполегливим стараннім о. Ювілята — українців в Майнерсвілл та околиці знають тепер всі інші народності. Енерґійним керівником свята та ювілею був молодий парафіянин Іван Мачита, а тостмайстром Михайло Гашин. Парафіяльний хор під керівництвом Івана Семенюка, виконав гарні пісні. Отець шамб. Іван Стах, канцлер Стемфордської Єпархії, закінчив бенкет молитвою.

З Риму наспіло Благословення від Папи Павла VI для Ювілята. Крім того, о. Ювілят отримав листи з ґратуляціями та благословенням від Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого, ВПреосвященнішого Митрополита Кир Амврозія з Філядельфії, ВПреосв. Архиєпископа Кир Івана Бучка з Риму, з Торонта від Преосв. Кир Ізидора, як також від багатьох священиків, Сестер-монахинь і мирян, зокрема від кол. своїх парафіян з Джанет.

І. Г.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Ділимося сумною вісткою
з Ріднею, Приятелями і Знайомими,
що 25-го жовтня 1967 року на 72-му році життя,
несподівано упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.
МИКОЛА ДЕМЯНІВСЬКИЙ

ПОХОРОН — в п'ятницю, 27-го жовтня 1967 року, о год. 10-ій рано на Oakland Cemetery, Філядельфія, Па.

Горем прибиті:

дружина — **АННА**
донька — **НАДІЯ АЛФІМОВА** з чоловіком
внуки — **ВІКТОР, ТАНЯ і ВАЛЯ**

Замість вінка на могилу
бл. п. ВОЛОДИМИРА ҐУЛЄВИЧА
зложили суму 10.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі

Ростислав і Марта ХОМЯК

Замість квітів на свіжу могилу нашої Тітки
бл. п. СТЕФАНІЇ з Слободянів МЕНЦІНСЬКОЇ
пересилаємо 15.00 долярів
на Українських Інвалідів.

Складаємо наші щирі співчуття Родині.
Ізидор і Марія Ольга з Герасимовичів Рибак

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність
дня 4-го жовтня 1967 року
наш Найдорожчий **МУЖ і БАТЬКО**

бл. п. БОГДАН ШУЛЬ

В днях нашого глибокого горя і смутку багато Свояків, Приятелів та Знайомих прийшло з духовою підтримкою для нас, за що цією дорогою складаємо найщирішу подяку.

Сердечно дякуємо Всечесним Отцям Василіянам — о. пароховi Орестові Засійбіді та о. Григорієві Хміляреві за відправлення Панахид і похорону.

Сердечно дякуємо за вінки родині М. Шулям, Панству С. Андрушковим, Д. Лешкам та Л. Андрушків і за квіти Панству М. Баранам і І. Бундзякам, хорові „Молода Думка" та Пластункам.

Сердечно дякуємо дириґентові маґістрові Л. Крушельницькому і хористам хору „Думка" за звеличання Панахиди своїм співом.

Сердечно дякуємо Високопреподобним Сестрам Василіянкам, Учителям та Учням зі Школи св. Юрія в Ню Йорку, як також Пластункам і Пластунам за молитви при домовині.

Сердечно дякуємо за пожертви на Служби Божі, які склали Панство: Андрушкові, Барани, Бундзяки, Данилишини, Домбровські, Джін, Ґерляхи, Книші, Клоси, Когути, Крайники, Крушельницькі, Кульчицькі, Кушнірі, Лаби, Лешки, Лозинські, Маєні, Ничі, Покінські, Поритки, Раки, Ровенки, Сливки, Сидоряки, Стахові, п. Антошків, п. Головей, п. Росціщевський, п. Ярема, Учні 6-ої кляси Школи св. Юрія, 1 Відділ Союзу Українок, 11 Курінь ім. Л. Українки, Товаришки Ліди і Оксани та Співпрацівники фірми „Мейс".

Сердечно дякуємо Ученицям кляс 602 і 605 Католицької Середньої Академії св. Михаїла за пожертвування двох Служб Божих кожного дня протягом цілого року і Ученицям кляси 607 за пожертви на Служби Божі протягом двох років.

Сердечно дякуємо усім Тим, які віддали останню прислугу Покійному і вшанували Його своєю участю на Панахидах та відпровадили Його на місце Вічного спочинку і висловили нам співчуття особисто або письменно.

Хай Господь Бог належно оцінить Вашу доброту і щирість і заплатить Вам своєю ласкою.

Горем прибиті:

дружина — **ВІРА**
і діти — **ЛІДА, ОКСАНА і СЛАВЦЬО**

У жовтні 1967 року.

З великим смутком повідомляємо Рідних, Приятелів, Земляків та Знайомих, що дня 25-го жовтня 1967 р. в Нюарку, Н. Дж., після довгої і важкої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни,
відійшла у Вічність на 70-му році трудолюбивого життя,
наша Найдорожча **МАМА і БАБУНЯ**

бл. п. СОФІЯ СМІШКЕВИЧ

кол. ревна громадська діячка в Перемишлі, Західня Україна, членка „Самарянської Помочі" під час Визвольної Боротьби України та численних інших Організацій і Товариств на Рідних Землях.

ПАНАХИДА буде відслужена в п'ятницю, 27-го жовтня ц. р. о **8:00 годині** увечері в похоронному домі **Литвин & Литвин в Нюарку, Н. Дж.**

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 28-го жовтня 1967 р. о **9:00 год. ранку** з того ж похоронного дому до української католицької церкви св. **Івана Хрестителя** в Нюарку, а звідтіль на цвинтар.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Безмірним горем прибиті:

дочка — **МАРІЯ**
син — **ОЛЕКСАНДЕР** в Австралії
зять — **МАКС ГЛАДИЛОВИЧ**
внуки: **ОЛЕКСАНДЕР і РОКСОЛЯНА**
Ближча та дальша Родина

3-ТІ ВИСОКОШКІЛЬНІ ДНІ „ЗАРЕВА"

Важливою подією в житті української академічної молоді в ЗДА були треті з черги Високошкільні Дні „Зарева", які відбулися 26-27 серпня на Оселі ім. Ольжича.

Загальна тема „Україна сьогодні", висококваліфіковані доповідачі, широка дискусія і добірне число учасників (поверх 50) забезпечили повний успіх Високошкільних днів.

Високошкільні Дні відкрив заступник Голови КП „Зарева" інж. М. Герець, ними керувала Оксана Бакум, діяльностевий референт КП „Зарева".

В програму Днів входили три доповіді, що їх виголосили: о. Любомир Гузар, проф. Всеволод Голубничий і д-р Оля Репетило-Яцура.

Отець Любомир Гузар доповідав на тему „Церква в Україні й ми". Доповідач говорив в основному про дві окремі речі — церкву (зовнішні форми релігійного життя) й віру (Божа сила діюча в людях), цебто видимі й невидимі прояви релігійного життя. О. Л.Гузар з'ясувавши, як большевицька влада в Україні знищила видимі прояви релігійного життя (УАПЦ і УКЦ веде зараз наступ на невидимі прояви — віру. Большевики шукаютть відповіді на питання, що породжує віру в людини, щоб протиставитися їй різними методами пропаґандного й наукового характеру.

Зупиняючись над питанням, як допомогти поширенню й закріпленню християнства в Україні (а не поширення впливів тієї, чи іншої церкви), доповідач вказав на три основні моменти: потребу доброго прикладу церковної ієрархії й мирян, щоб доказати, що віра і церква є основою і опорою нашого життя на чужині; на потребу наукових праць, які розглядали б у науковий спосіб питання релігії, походження людини і її призначення, етики й моралі та віри людини; на потребу апологетики — відповідей на протирелігійні виступи комуністичної пропаґанди. Такі відповіді мали б мати наукове обґрунтування, щоб вони могли дійти також до розумування інтеліґенції і вчених у підсовєтській дійсності.

В дальших двох твердженнях і висновках, о. Л. Гузар говорив про далекойдучість релігійного життя — визначення поняття, що означає бути українським християнином, що робить церкву українською, зокрема зупиняючись над потребою скріплення віри в Україні в обличчі знищення й заборони українських церков.

У доповіді проф. В. Голубничого „Економічні взаємини України з Росією (До питання про колоніялізм)" було розглянуто сучасний стан наукового дослідження цього питання та критично проаналізовано проблему, чому теза про колоніяльний статус України в СССР, наголошувана в українській пропаґанді, досі в світі визнання не знайшла. Щодо останнього, то доповідач сказав, що на Заході колоніяльний статус покищо визнано тільки за республіками Середньої Азії (це стверджували, напр., Роберт Кеннеді, Адлей Стівенсон і ряд інших чільних політиків), бо вони економічно майже не розвиваються і є явно дискримінованими Москвою в усіх відношеннях. Натомість Україна є зараз однією з десятьох економічно найвище розвинених країн світу, а економічна експлуатація й дискримінація її Москвою до останнього часу ще не була науково й переконливо доведена. В українській пропаґанді вказується на вивіз матеріяльних і людських ресурсів з України, але при цьому забувається, що за той вивіз платиться гроші. В історичному минулому не платилося нічого, чи майже нічого, за вивіз збіжжя й харчів в добу „воєнного комунізму" (т. зв. „продрозкладка") та в 1930-40-х роках з колгоспів („обов'язкові хлібопоставки" по страшенно низьких цінах). Це безперечно був грабунок і експлуатація, але це стосувалося лише одного сільськогосподарського сектору, а не цілої економіки, і цього нині вже майже немас. Якби Україна була самостійною, то й тоді вона мусіла б стреміти до того, щоб вивозити за кордон і продавати якогомога більше своєї продукції, бо від цього зростало б багатство нації й добробут її людности. Отже, ствердив доповідач, теза про „вивіз" сама по собі нічого не говорить. Так само й теза про вичерпання природних ресурсів „на вивіз". В обох випадках треба спершу довести, що експорт готових виробів і сировини є Україні економічно невигідними, що вона на тому втрачає. Саме це останнє досягається методою аналізи торговельного й платіжного балянсу, методою обчислення національного доходу і витрат. Цією методою переводяться обчислення, починаючи з 1890 р. — фактично вперше в світі — саме на Україні, де їх започаткував Н. Яснопольський, а продовжували П. Мальців, М. Порш, В. Доброгаїв, М. Волобуєв, М. Добровольський, Е. Гловінський, В. Голубничий, З. Мельник, а останньо й Інститут Економіки Академії Наук УССР (роки 1959-61). Всі ці наукові студії однозгідно показують, що торговельний балянс України є позитивним (експорт перевищує імпорт) і це є, як правило, добре; але платіжний балянс України є весь час неґативним, значить що те, що Україна заробляє на експорті, Москва забирає до до своєї скарбниці непропорційно високими податками та іншими дискримінаційними заходами. Останнім часом УССР втрачає щороку на користь Москви чотири й більше мільярдів карбованців капіталу. Це є незаперечний доказ експлуатації України Москвою, але причиною цього є не „вивіз", а високі податки й централізований розподіл ресурсів. Доповідач казав, що протягом останніх кількох місяців оці обрахунки експлуатації України Москвою знайшли визнання в світовій науковій літературі. На цю тему з'явилася в лондонському „Славонік енд Іст Юропієн Рев'ю" позитивна рецензія на працю проф. З. Мельника; минулого року була така ж позитивна рецензія на монографію АН УССР в „Америкен Економік Рев'ю", а скоро у видавництві Ф. Преґера вийде збірник статтей під редакцією д-ра Е. Ґольдгаґена, де ціла ця проблема поставлена на увесь зріст у статті нашого доповідача.

Д-р Оля Репетило-Яцура говорила на тему „Українська література після шестдесятників". Доповідачка зробила аналізу творчости молодих поетів в Україні, які прийшли в українську літературу УССР після шестидесятників. Ця творча молодь є характерна своєю бунтівничістю проти радянської дійсности та проти затиску свободи творчости. Молода творчість є дуже зближена до філософських роздумувань, вона твориться не лише для літераторів, а її значення не лише суто мистецьке, але й в багатьох випадках — політичне. Тоді коли поезія наймолодших має високі мистецькі вартості, то проза у них не виросла з новель, а молоді прозаїки ще не зуміли створити великих творів. Поезія наймолодших стала такою популярною в Україні, що вона стала магнітом для творчої молоді.

Порівнюючи творчість шестидесятників і тих, які прийшли після них, д-р О. Репетило-Яцура на численних прикладах доказала, що дуже часто в них зустрічаються ті самі образи і навіть теми, та що й серед наймолодших є багато посередніх творів і менше цінних. Аналізуючи творчість „тих, які прийшли після шестидесятників", доповідачка підходила до цього питання з трьох аспектів: форма, вислів і зміст поезії. Зокрема зупинилася вона над творчістю відомих вже в Україні молодих поетів: — Р. Кудлика, Л. Тиглій, І. Калинця, М. Савченка, Р. Лубківського, І. Жиленкової, Л. Коваленкової, С. Йовенкової, В. Голобородька, Л. Скирди, В. Кордуна, А. Кам'янчука, та інш.

Після кожної доповіді присутні ставили доповідачам багато питань і відбувався широкий обмін думками, в якому брали участь д-р М. Антонович, Алла й Михайло Герець, Анна Процик, Оксана й Володимир Бакум, О. Ганас, Т. Онуферко, О. Зінкевич, П. Дорожинський, Б. Гасюк, П. Химич, Б. Ковч, д-р О. Репетила-Яцура, Р. Мац, Христина Турченюк, дир. Дем'янчук, проф. В. Голубчичий, Л. Калинич та ін.

Історія українців Канади в друку

З нагоди 75-річчя українського поселення в Канаді та 100-річчя Канадійської Конфедерації українці Канади підготували до друку декілька праць. Між іншими, д-р Михайло Марунчак опрацював комплетну історію українців Канади, яка при кінці цього року появиться друком. Історія ця опрацьована в двох мовах, українській та англійській, і кожна зокрема матиме понад 600 сторінок друку. Крім цього, понад сотні ілюстрацій, мап і діяграм прикрашуватимуть цю першу більшу спробу цілісного схоплення життя українців Канади з-перед 1891 року аж до найновіших часів. В праці з'ясовані розвоєві процеси українців Канади в суспільно-господарському житті, громадсько-політичному, культурному, на полі релігії, шкільництва, науки і культури. Схоплені теж провідні особи українського життя у всіх ділянках історії Канади. В ній теж відмічений постійний зв'язок українців Канади із своїм культурним материком в Европі. Участь українців в розбудові Канади видна на кожному кроці. В кожній ділянці суспільного життя помітні змагання українців зберегти свою національно-культурну ідентичність.

До друку зданий теж третій том „Студій до історії українців Канади", в якому д-р М. Марунчак пише про друковане слово піонерської доби, обговорив часописи, книжки, видавництва, книгарні та початки українсько-канадійської літератури.

Друкує всі три праці Видавництво Отців Редемптористів в Йорктоні, видання спонзорує Українська Вільна Академія Наук (УВАН) в Канаді, а друкуються вони коштом патріотичних пожертв українського громадянства, яке на цю ціль склало в цьому році понад три тисячі долярів. Кошти друку цих видань становитимуть коло 20 тисяч долярів.
-еіст оріійів,(м 'У1вд:д